

Srečanje plesnih skupin v domu Španskih borcev

Vsako leto se v kulturnem domu Španski borci srečajo plesne skupine naše občine. Letošnje občinsko srečanje, ki je že sedmo po vrsti, je bilo zelo uspešno, saj je sodelovalo 14 plesnih skupin: 10 iz osnovnih šol – OŠ Edvarda Kardelja (3), skupina Pika Poka I., (Tadeja Novak), skupina Pika Poka II., (Tadeja Novak), skupina (Andreja Zrimšek); OŠ II. grupe odredov (2) skupina Črnobeli panter (lastna koreografija) in skupina (Lučka Drobnič); OŠ Leopolda

Mačka – plesna skupina KIM (Polona Repina in Eva Mraz); OŠ Nove Jarše (2), skupina (Jana Truden), folklorna skupina (Jože Ramuta); OŠ Jože Moškrič – folklorna skupina (Vera Jurca), OŠ Adolfa Jakhla – folklorna skupina (Vesna Turk) in štiri iz kulturno umetniških društev: KUP Proga 13 skupina (Marjana Jevšjak), KUD Slape skupina (Andreja Zrimšek), KUD Svoboda Zadobrova, skupina MIK (lastna koreografija), KUD Vide Pregarc, skupina Kan-Kan (Franc Go-

gala). Srečanja se je udeležila tudi plesna skupina Paradoxe, ki ima svoj sedež v naši občini in jo vodi Nevenka Celarc ter plesna skupina Rondo iz KUD Jevnica pod vodstvom Igorja Parklja. KUD Jevnica se je odzvala na povabilo KUD Vide Pregarc v okviru dolgoletnega sodelovanja med obema društvoma. Samo srečanje je bilo prikaz dosežkov v preteklem obdobju na področju plesnih dejavnosti. Na dveh prireditvah so se zvrstili plesi folklore, ritmike,

disco plesov, jazz baleta in can-can.

Srečanje je bilo delno v znamenju francoskega plesa can-can, ki je v lanskem letu slavil 100-letnico. Tako smo videli več različnih tega znamenitega plesa, ki je navzoče v dvorani dodobra ogrel. Iz udeležbe je razvidno, da je za tovrstno dejavnost v naši občini zanimanje vse večje, vendar ob tem pozabljamo na kvaliteto, zato naj bi društva v bodoče med seboj tesneje sodelovala in si pomagala, še zlasti pa so potrebne pomoči plesne sekcije po osnovnih šolah. Samo tako bomo zagotovili kvaliteto plesnih skupin, ki delujejo v naši občini in tistih, ki presegajo občinske meje in gostujejo po SRS, tkejo vezi prijateljstva in izmenjujejo izkušnje na področju plesnih dejavnosti.

Pomlad v domu starejših občanov

Prišla bo pomlad, ućakal bi jo rad... tako naša narodna pesem. Tudi mi v Domu smo jo doćakali. Na proćelju naše stavbe se to ne pozna. Nismo imeli srećne roke, ko smo jeseni posadili okoli 200 vršićkov roć, da bi z njimi spomlad napolnili cementna korita na balkonih in oknih. Prezímilo je le malo sadik, zato so korita bolj prazna in visi zelenje kot oskubljeni repki ćez korita, in dosti listja in le sem in tja posamezen cvetek.

Drugaće pa je v notranjosti Doma. Pleskarji so prepleskali vse sobe in skupne prostore, z delom so že skoraj konćali. Mizarji so popravili vsa okna in vrata, da jih sedaj laćje odpiramo in zapiramo.

V hali je namešćena prenovljena sedećna garnitura, ki oklepa oba velika stebra, je lepa in udobna. Kolkoljo ćasa bo taka? Prejšnja so v preteklih petih letih našli alkoholiki in tudi drugi razrezali in prećzgli s cigaretnimi ogorki.

Prenovitev pa še ni konćana, še bomo imeli spremembe.

Odšel je naš dober zdravnik dr. Janez Kuštrin in prizadevna višja ambulantna sestra Marićka Povše. V teku tega meseca nas bo zapustila tudi naša skrbna in dobra direktorica mag. Milena Tansković.

Živimo v pričakovanju, kaj

nam bo prineslo poletje.

Imeli pa smo v preteklih mesecih tudi lepe popoldneve. Gostovali so trije pevski zbori in dve kulturni skupini mladih.

Prvi je 6. aprila zapel pri nas pevski zbor »Ivan Cankar«, ki ga vodi glasbenica Anica Špan. Moški pevski zbor iz Medvod je pod vodstvom zborovodkinje Mire Cimperc imel nastop 26. aprila. Moški pevski zbor »Bizovik« pa je gostoval 24. maja. Vodil ga je zborovodja Andrej Korber. Zbori so imeli na programu narodne in umetne pesmi naših priznanih skladateljev. Vmes smo slišali tudi narodne koroške, dalmatinske, prekmurske in benećke. Naše narodne je vsak zbor pel v drugaćni prireditvi. V zborih pejejo samo ljubitelji lepega petja – pojejo iz srca. Tisti, ki žive zunaj, ne morejo presoditi, kaj pomeni nam v Domu ura lepega

ubranega petja. Na kraju programa vedno zapojemo še skupno dve ali tri narodne. Poslavljamo se z željo, da bi še prišli. Mladinski ansambel »Beli cvet« je nastopil 22. aprila, ton je nastopu dajal humorist Pavle Ojsteršek. Po njihovi živahnosti bi se lahko imenovali »Žareći cvet«. Stopajo v svet glasbe, takorekoć s prvimi koraki in jih ćaka še trdo delo, ki ga bodo zmogli s svojo sposobnostjo in voljo.

Zadnji so to pomlad 8. junija nastopili »Dijaki iz Doma Tabor«. Prišli so plesalci, pevci, kitarist in harmonikaš.

Folkloristi so zaplesali »Splet belokranjskih in Gorenjske ples«. Vmes je harmonikaš Sašo, ki je igral za ples, zaigral tudi narodne pesmi. Pevki sta bili Suzana in Renata. Kitarist Jože je spremljal pevki in igral ter pel tudi sam, celo eno lastno skladbo.

Organizator in vodja skupine je Emilija Razprtnik. Uspeh je pokazal, da je bilo v delo vloženega veliko truda in veselja.

Vse skupine prihajajo k nam brezplaćno. S seboj jim damo skromen spomin na naš Dom, izdelek naših stanovalcev. Prisrćno se z njimi poslavljamo z željo, da bi nas še većkrat obiskali.

Marija DEKLIN

● Marjan Moškrić nagradjen za humoreske in satire

Na drugem festivalu humorja, satire in karikature, ki je bil 11. in 12. junija v Ribnici, je bil v leposlovní vrstí humoreska in satira nagradjen tudi naš obćan Marjan Moškrić, ki mu iskreno Ćestitamó.

Organizatorju je s pomoćjo skupšćine občine Ribnica uspelo izdati tudi zajeten almanah, ki je bil na voljo že v festivalskih dneh. Zajeten almanah z izbranimi literarnimi prispevki in karikaturnimi pod naslovom »Vre, vre, vre...« je posvećen spominu na Franca Milćinskega-Jećka, ki je pred dvema letoma Ribničanom v poduk med drugim zapisal: »Sicer pa tudi vi veste, da je clovek razumno bitje: nić ga ne bo spametovalo. Še naprej se bomo na napaakah ućili delati napake. Vendar – naj vas potolažim: sploh ni res, da je danes slabše kot vćera. Nasprotno: danes je boljše, kot bo jutri!«

● Likovna, literarna in lutkovna delavnica

V letu 1988 je KS Kodeljevo oddala v najem dva svoja manjša prostora Zvezi kulturnih organizacij Slovenije.

Prostore bo zveza uporabila za izobraževanje likovnikov, literatov in lutkarjev, ki delujejo v okviru zveze kulturnih organizacij Slovenije.

Doslej so taka izobraževanja oziroma delavnice potekale le v ćasu zimskih ali letnih poćitnic. S pridobitvijo teh novih prostorov pa bodo tećaji in seminarji potekali v popoldanskem ali večernem ćasu skozi vse leto.

Konec junija se je konćal likovni seminar, ki je potekal ob koncu tedna in ga je obiskovalo 12 likovnikov iz Ljubljane, Domžal, Sežane, Novega mesta, Semića in Kamnika.

S programom in mentorskim delom akademskega slikarja Janeza Zalaznika so bili tećajniki zelo zadovoljni.

M. R.

Hiša, zidana še v prejšnjem stoletju, kašća, novejši hlev ter še novejša hiša, ki se zdi kot gradíć na vrhnjem poboćju hriba nad dolino Besnice – to je prvi vtis in slika, ki jo zagledaš, ko se vzpneš po strmi, dokaj vzdrževani ćesti, ki se vije med stoletnimi drevesi, na planoto in sicer Hribarjevo domaćjo na Ravnem brdu. Marsikateri, ki domaćje ni vajen, pa se vpraša, kaj pomenijo stari zidovi v bližini nove hiše, ki spominjajo na starodavno utrdbo ali grad. Starejši okolićani vedo o tem razpredati cele legende, ki so se ohranile po ustnem izročilu, zabeleške pa je delal tudi lastnikov oće, ki je imel velik smisel za pisano besedo.

Po izročilu naj bi na mestu sedanjih ruševin pred letom 1780 stala cerkev, imenovana po svetniku sv. Jerneju. Po dolžini je merila 12 m, njena širina pa je bila 4,15 m. Postavljena je bila na izredno lepo lego, kot bi hotela s svojo lepoto opozarjati kmeta na dolžnosti ter na posvećenó mesto, kamor se je zatekal ob stiskah in veselju. Će se povrnem nekoliko v zgodovino, je bila vladavina cesarja Jožeфа II., ki je leta 1770 po cesarici Mariji Tereziji prevzel cesarstvo, morda usodna za ohranitev cerkve na hribu, o kateri govori ta zapis. Kot znan absolutist je uvedel reforme in preosnovno dotedanjih zakonov, ki so posegali v obće življenje. Ena izmed posledic je bil tudi poseg v delovanje Cerkev, kar se izraća tudi v odloćitvi cesarja, ki je v letu 1783 prepovedal predvsem v podružnićnih cerkvah opravljati bogosluđe. V tem letu je bilo na podlagi odloka prepovedano tudi mnogo božjih potov. Tedanji ljubljanski knezo-

škof Karel Herberstein je bil goreć pristaš cesarjevi presnovi, zato tedanji vikar prećzganjske vikarije Andrej Šega ni imel podpore in je bila cerkev na hribu zapisana propadu (obmoćje tedanje vikarije na Prećzganjem je bilo veliko veće kot je obseg sedanje župnije, zato je interes za vzdrževanje bil manjši, saj je cerkev ležala na obrobju vikarije). Cerkev je bila namenjena vofaveljski soseski, saj je ta sklenil v lasti skoro vso jansko obmoćje od Volavlj in Prećzganja in je zemlja segala celo na obmoćje Javora do Ravnega brda ter dela Zgornje Besnice. Vasilica Volavlj je bila znana po reći ovac, ki so jih pasli ćelo odrasli pastirji (oblećeni naj bi bili v platnene bele srajce ter platnene hlaće, pobarvane od kostanjevih jećje. Platno je bilo domaće izdelave, kajti lan je bil v tistih ćasih izredno gojena kultura, ki pa so jo na prelomu 19. stoletja prenećali gojiti.) Kot je omenjeno, je bilo nekaj stroškov na cerkvi vsako leto, zato so bile

● IZ ŠOLSKIH KLOPI

● Doživljajski spis

Ze navsezgodaj smo se z avtobusom odpeljali iz Ljubljane v Ptuj. V Ptujú smo si ogledali ćudovit ptujski grad. Bilo je veliko slik. Ogledali smo si tudi pohištvo in viteško opremo. Vse je bilo iz srednjega veka. Peljali smo se po sivi ćesti in si ogledovali panonski svet. Većinom je bil raven. V Ormožu smo si ogledali vinsko klet. Videli smo, kje spravljajo vino. Obiskali smo lonćarja v Ljutomeru. Pokazal nam je potek dela. V Radencih smo poskusili zdravo in naravno mineralno vodo, ki je znana po vsem svetu. Ko smo pojedli slastne kremne rezine, smo se odpeljali nazaj domov. Zelo mi je bilo lepo na tej poućni in hkrati zabavni ekskurziji.

VANJA GERŠAK, 4. r., Hrušica

● V avtobusu

Vsako jutro in popoldne se vozim z avtobusom v šolo in seveda tudi

domov. Na avtobus ćakam v Sneberjah in v Novem Polju.

Ko pripelje avtobus se prervivamo, kdo bo prvi vstopil, plaćal ali vozniku pokazal mesećno vozovnico. Na avtobusu je vćasih malo ljudi, vćasih pa veliko. V avtobusu se pogovarjamo, gledamo avtomobile in okolje. Poleti, ko je vroće, komaj ćakamo, da bomo izstopili, pozimi ko je v avtobusu toplota, pa bi se kar vozili. Med vožnjo najbolj ućivamo pri prehodu skozi križišće Zadobrovske in Sneberske ceste. Tam je na ćesti izboklina, avtobus pri većji hitrosti dvigne malo v zrak, mi pa se počutimo kot na skalalnici. Tako nam minevajo naše vožnje z avtobusom v šolo.

Najbolj fino pa bi bilo, da bi stanoval blizu šole in se mi z avtobusom ne bi bilo treba voziti.

ANDREJ SVETEK, 4. b OŠ Leopolda Maćka-Boruta Novo Polje

predpisane datjve, ki so jih morali gospodari dajati v obliki denarja, blaga ali dela, ćesar pa so se nekateri posamezniki izogibali. Zato so se nekateri moćno oprijeli zakona o zaprtju cerkva. Ta isti odlok je nasprotno po Kranjskem moćno razburil ljudstvo in

O tem je ohranjena tudi stara pripovedka, ki se živi med ljudstvom. Razpadajoći cerkvi so okolićani odvzeli vse, kar je bilo kaj vrednega, med drugim tudi dva zvonova, ki sta pozvanjala daleć naokoli in opominjala vernike na molitve, praznike in hude

● KS BESNICA

Utrinek iz preteklih ćasov

so župniki imeli mnogo tećav z razdraženimi verniki. Tak primer je bil tudi v vsi Veliki Trebeljevo, kjer je postavljena cerkev Sv. Križa, datira pa v leto 1698. (Ker se je nezadovoljstvo širilo, je bil 30. 1. 1785 izdan dvorni dekrét, da se v vsakem kraju lahko ohrani ena cerkev.) Zaradi majhnega interesa okolićanov za ohranitev je cerkev naćel zob ćasa, ki je v nekaj desetletjih opravil svoje, s tem pa prikrajšal sedanje rodove še za en kulturni spomenik.

Ure. V notranjosti cerkve so ostale le lesene sohe svetnikov, ki so nemo zrle v praznino cerkvenih zidov. Cerkev je postala breme, ki so jo vašćani hoteli ćimprej izbrisati iz zavesti, zato je ostareli mežnar većkrat našel škrilce, ki so služili za strešnike, na tleh, ko so jih noćni obiskovalci pometalí s strehe. Ker se mežnar ni dal, saj je bil bogabojeć clovek kot većina v tistih ćasih, je streho za silo popravljaj, pa tudi vsó drugo škodo, ki so jo povzročali. Pastirji, ki so većkrat pasli

Vesti iz kulture!

● Združenje likovnih skupin Slovenije bo tudi letošnje poletje pripravilo izobraževalne likovne kolonije za ćlane likovnih skupin in društev. Seminarji bodo potekali v juliju in avgustu v Novem mestu in Šmartnem v Goriških Brdih. Od leta 1985 so na te izobraževalne kolonije vabljeni tudi ćlani likovne sekcije KUD »Vide Pregarc«. Letos se bosta izobraževanja udelećila Ana CAJNKO in Vladimir PERTOT.

● 16. junija so v ljubljanski narodni galeriji zaprli dva meseca trajajoćo razstavo kitajskega slikarstva. To izjemno kulturno prireditvev si je ogledalo preko 90.000 obiskovalcev iz raznih krajev Slovenije in celo iz tujine. Ob ponedeljkih, ko je galerija bila zaprta, so si razstavo ogledali celo otroci iz številnih ljubljanskih in okolićkih vrtcev.

● Do 8. julija bo v galeriji Instituta za odnose s tujino v Bonnu odprta samostojna kiparska razstava akademskega kiparja Vasilije ĆETKOVIĆA iz Celja.

● Društvo prijateljev Jugoslavije iz Sao Paola slavi letos 29-letnico svojega delovanja. V ta namen je društvo povabilo v goste lutkovno gledališće Jože Pengov iz Ljubljane. Ljubljanski lutkarji so se predstavili z »IGRARIJO«, najprej v društvu prijateljev Jugoslavije, nato pa še v gledališću »Sergio Cordosa« v Sao Paolu.

● Od 16. do 20. junija sta v Dolenjskih Toplicah potekala gledališki in lutkovni tabor za otroke. Delovno srećanje so pripravili zveza kulturnih organizacij Slovenije, Zvez prijateljev Slovenije in KUD »Maks Henigman« iz Dolenjskih Toplic.

● Pevski tabor v Šentvidu pri Stični privablja iz leta v leto već pevcev iz Slovenije in iz zamejstva. Na letošnjem taboru je pelo preko 8000 pevcev. Poleg petja pa so pevci in obiskovalci z zanimanjem prisluhnili slavnostnemu govorniku Milanu KUĆANU.

M. R.

Imel sem nekaj povedati...

Šolsko leto se izteka in samo še neprijetne dolžnosti nas loćijo od njegovega konca (izpraševanje za zaključne ocene, popravni izpiti itd.). Radi bi opozorili na zadnje prijetne dogodke (rock koncert na šolskem dvorišću ob dnevu mladosti, športne igre, naravoslovni dan vseh prvih razredov na Veliki planini, že nekoliko oddaljena premiera dramske skupine v Okrogli dvorani Cankarjevega doma). Naši ućenci so pripravili kratek pogovor.

Marjan Hoćevar: Z letošnjo predstavo se je skupina že trinajstić udelećila Podob trenutkov. Poleg ućencev SŠEE so nastopila tudi dekleta z ekonomske srednje šole, avtor marjan Kunaver, bivši ućenec naše šole in še nekaj zunanjih sodelavcev. Kaj pa o predstavi menijo nekateri nastopajoći (sodelujoći)?

Marjan Kunaver: Zahvaljujem se tovarišići Potokarjevi za izvedbo projekta. Ocenó pa kot avtor prepušćam drugim. Zadovoljen sem. Glasbene vstope pa se še posebej zahvaljujem Branku Matošću in skupini One Lower.

Iztok Lemajić: osvetljevalec: Mislim, da je s tehniće strani predstava zelo dobro uspela kljub

manjšim začetnim tećavam. Luć sem določil po svojih občutkih in delno po nasvetu igralcev. Osvetljevatí mi je pomagal Gorazd Poćoćnik.

Dejan Vuga: Lahko bi dal od sebe še već, kot sem dal. Sicer pa: to je bila moja prva predstava v živo pred domaćo publiko, ki nas pa žal ni ravno lepo sprejela.

Hvala za prijetna doživljaja z igralško ekipo. Ne bom pozabil.

Marjan Hoćevar: Igralstvo in šport?

Dejan: Mislim, da će se ne bi dovolj ukvarjal s športom, bi vlogó tećje odigral.

Nikola Filovski: Zelo dobro sem se »ujel« z ostalimi izvajalci. Ćprav smo malo vadili, sem obvladal svojo vlogo. Predvsem je bila potrebna psihološka priprava, kar mi je blizu že po naravi. Sem športnik. Ni lahko biti igralec, posebno ne pred domaćo

publiko. Nastopili smo tudi v Šentvidu, kjer smo bili zelo lepo sprejeti.

Branko Matošec: Predstava mi je bila zelo všeć in zato glasbe ni bilo tećko pisati. Sodelovanje z dramsko skupino je bilo sproćujoće in tudi poućno. Menim, da se prizori »Ukrepa« in »Barbare« dovolj komentirajo med seboj.

Primož Satler: Letošnja predstava naše dramske skupine ima nekoliko dolg naslov; B. Brecht: Ukrej in Marjan Kunaver: Barbara ali Noć, ko je utonilo sonce. Prikazuje odnose med mladimi. Gre za razmerje med Barbaro in njenim fantom. Barbara fantu pove, da je noseća in da bi z njim rada zaživela pravo življenje, on pa jo zapusti in prekine njuno zvezo. Tudi ostali prijatelji Barbaro zavržejo. Tako se skozi vso igro kažejo današnji medsebojni odnosi, na videz tuji, vendar resnićni. Predstava je bila poizkus nećesa novega (vsaj za nas): šlo je za povezavo nemih metaforićnih prizorov (B. Brecht-Ukrej), dramskega besedila, pete pesmi (J. Prevert: Barbara) in samostojnih glasbenih motivov.

MARJAN HOĆEVAR

Pripis: Naslov ćlanka je Kunaverjeva misel pri prvem pogovoru o predstavi Barbara.

219-088

SEZAM SERVIS ZA MALĆKE

boš već ušel. Tisto noć, ko so pastirji ponovno vzeli svetnika, je pastirćek, ki je obsojal poćetje tovarišev, sanjal dolge sanje. Zdelo se mu je, da stoji v cerkvi, pred njim pa živ sv. Jerneć. Le-ta ga oćtožno ogovori: »Ne bo dolgo, ko bo cerkev le še ruševina. To bo trajalo seveda nekaj rodov, vedi pa, da bodo te ruševine postale mnogim nesreća, kar naj bo opomin na sedanje poćetje. Prišli bodo tudi ćasi, rod za rodom bo kaznovan. Mnogi bodo pohabljeni, slepi, gluhi, živina bo jalova ali pa bo umirala. Krivica se popravi le, če se cerkev obnovi!« Pri teh besedah se deček zbudi.

Mežnar je naslednje jutro ponovno opazil, da kipa ni. Od pastirćka je zvedel, kje je kip privezan. Šel je na tisto mesto, vendar je na hrastu opazil le vrvi, svetnik pa je bil ponovno na starem mestu. Ljudje, ki so zvedeli, kaj se je že dvakrat zgodilo, so se prestrašili, vendar se je preklestvo že pričelo. Nastale so vojne, lakote, kuge. Mnogi so pomrli. Staro izročilo pa še trdi, da je nekje zakopano apno, ki se bo uporabilo takrat, ko bo na mestu podrt stalo novo cerkev.

Kolikor vema, se to apno še ni našlo, ruševine pa bolj in bolj prerašća bršljan, osamljena smreka in grmovje.

BOJAN JERLAH